

ROVANIEMEN HOVIOIKEUS
ROAVVENJÁRGA HOAVVARIEKTI

Toimintakertomus 2017

KUVAT

Helena Rännäli

Rovaniemen hovioikeus

Adobe Stock

GRAAFINEN ASU

Seven-1

Sisältö

Johdon katsaus	3
Toimintavuosi 2017	3
Hovioikeuden toiminnan tuloksellisuus	4
Hovioikeuspiirin laatutyö	5
Muu yhteistyö sidosryhmien kanssa	6
Lopuksi	6
Hovioikeuden tehtävät ja toimialue	7
Rovaniemen hovioikeuspiirin kärjäoikeudet 31.12.2017	7
Hovioikeuden organisaatio	8
Hallinto ja johtoryhmä	8
Lainkäyttötoiminta ja lainkäyttökokoonpanot	8
Organisaatio	9
Nimitykset vakinaisiin virkoihin kertomusvuoden aikana	10
Eron virastaan saaneet kertomusvuoden aikana	10
Henkilökunta 31.12.2017	11
Tietoja kertomusvuoden toiminnasta	14
Saapuneet / annetut / vireillä olevat asiat	14
Saapuneet asiat asiaryhmittäin	15
Saapuneet asiat kärjäoikeuksittain	15
Kärjäoikeuksien ratkaisujen pysyvyys hovioikeudessa	16
Pääkäsittelyt ja matkakäräjät	17
Käsittelyajat asiaryhmittäin	18
Muutoksenhaku hovioikeuden ratkaisuihin	18
Hovioikeuksien tilastoja 2017	20
Saapuneet / ratkaistut / keskimääräinen käsittelyaika / tuottavuus / taloudellisuus	20
Jatkokäsittelylupa-asioiden (JKL) lukumäärät	20
Ratkaistut jatkokäsittelylupa-asiat	20
Muu toiminta	21
Lainkäytön yhtenäisyyden seurantar ryhmä	21
Kärjäoikeuksien valvonta	21
Osaamisen kehittäminen	21
Hovioikeuden antamat lausunnot	22
Suomi 100 vuotta -avointen ovien päivä Rovaniemen hovioikeudessa	23
Kuntavierailu Kalajoelle	23
Läksiäiset hovioikeudessa	23
Huomionosoitukset vuonna 2017	24
Hovioikeuden tulostavoitteet ja niiden toteutuminen	25

Johdon katsaus

Toimintavuosi 2017

Tuomioistuineläytöksen toimintavuoden 2017 keskeisiä teemoja ovat olleet siirtyminen uuden tuomioistuinlain tuomiin muutoksiin, valmistautuminen käräjäoikeuksien rakenneuudistukseen ja summaaristen asioiden keskittämiseen, keskusteleminen perustettavasta tuomioistuinvirastosta sekä aktiivinen ja asteittainen siirtyminen sähköiseen prosessiin eri yksiköissä. 100 vuotta täyttäneen Suomen juhlatuosi näkyi tuomiopiirissämme järjestetyissä avointen ovien päivissä sekä henkilökunnalle järjestetyissä kahvitilaisuuksissa. Tarkempi kuvaus Rovaniemen hovioikeuden avointen ovien päivästä jäljempänä.

Tuomiopiirimme käräjäoikeuksista Ylivieska–Raahen käräjäoikeus yhdistetään Oulun käräjäoikeuteen ja Kemi–Tornion käräjäoikeus Lapin käräjäoikeuteen 1.1.2019 lukien. Samassa yhteydessä Raahen ja Sodankylän kansliat lakkautetaan, myös tuomiopiirimme istuntosaleja vähennetään. Yhdistämiseen valmistautuminen lukuisine työryhmineen on perustyön ohella työllistänyt yksiköiden johtoa ja henkilökuntaa. Muutoksen läpikäyminen ja epävarmuus tulevasta on tietenkin rasittanut ja rasittaa edelleenkin henkilökuntaa. Siitä huolimatta tuomiopiirin kansliahenkilökunnan koulutuspäivillä Kalamoella helmikuussa 2018 vallitsi rakentava ja positiivinen ilmapiiri, mistä voi päätellä valmistautumisen edenneen hallitusti ja onnistuneesti eri yksiköissä.

Vuoden 2017 aikana tuomiopiirimme käräjäoikeudet ja hovioikeus ovat tehneet aktiivista yhteistyötä sähköiseen prosessiin siirtymisessä. Erilaisia suunnittelupalavereja, koulutustilaisuuksia ja kokeiluja on järjestetty henkilökunnalle, sen lisäksi eri yksiköi-

Hovioikeuden presidentti Marianne Wagner-Prenner
Kuva: Helena Rännäli

den kesken sekä myös syyttäjien ja avustajien kanssa. Monissa yksiköissämme aineiston sähköinen käsittely istunnoissa on jo varsin pitkällä, usein pääkäsitelyissä ei enää näe paperiaineistoa.

Oulun oikeus- ja poliisitalossa on ilmennyt sisäilmaongelmia, joiden johdosta poliisilaitos on muuttanut tiloista. Tilanteen ratkaisemiseksi ollaan etsimässä vaihtoehtoja nykyisten toimitilojen remontoimisen lisäksi. Asia on vaikea, pikaista ratkaisua asiassa ei ole odotettavissa.

Eduskunnan lakivaliokunta vieraili Rovaniemen hovioikeudessa 6.9.2017. Paikalla olivat muun muassa lakivaliokunnan puheenjohtaja Kari Tolvanen sekä varapuheenjohtaja Eva Biaudet. Keskustelujen aiheita olivat tuomioistuinten turvallisuusasiat, oikeusprosessien keventämiseen liittyvät oikeusturvariskit, tuomioistuinten määrärahat erityisesti digitalisaation kehittämisessä, käräjäoikeusverkoston uudis-

taminen, yhteispalvelupisteverkoston rakentaminen sekä rangaistusten mittaaminen. Lakivaliokunnalle esiteltiin tietenkin myös Rovaniemen hovioikeuden toimintaa, hovioikeuspiirin tuomioistuinten laatu-hanketta ja laadunarviointijärjestelmiä.

Hovioikeuden toiminnan tuloksellisuus

Hovioikeuteen saapui vuonna 2017 yhteensä 1 045 asiaa. Saapuneiden asioiden määrä laski edellisestä vuodesta 65 asialla eli 6 prosentilla. Asiamäärät vähentyivät kaikissa hovioikeuksissa. Vähentymisen voidaan pääosiltaan katsoa johtuneen vuonna 2016 voimaan saatetusta jatkokäsittelylupa-asioita koskevasta lainmuutoksesta, mikä laajensi sen soveltamisalan piiriin kuuluvien asioiden määrää huomattavasti. Näin toteutui lainmuutoksen tavoitteena ollut oikeudenkäyntien painopisteen siirtyminen voimakkaammin käräjäoikeusvaiheeseen.

Asioiden määrän vähentymisestä huolimatta voi sanoa, että hovioikeuksien työmäärät ovat kasvaneet, koska esimerkiksi laajojen, useita viikkoja kestävien huumausaine- ja talousrikosten, rikollisjärjestöjä koskevien asioiden sekä sopimus- ja vahingonkorvausoikeutta koskevien valitusasioiden määrä ja ennen kaikkea niiden vaatima työmäärä on kasvanut merkittävästi. Muun muassa valtakunnansyyttäjä Raija Toiviainen kertoi Syyttäjälaitospäivän tilaisuudessa joulukuussa 2017, että vaativien rikosasioiden työmäärä on kaksinkertaistunut ja että sen ennustetaan jatkuvan. Valtakunnansyyttäjän mukaan vaativien asioiden käsittely vie jo nyt lähes 60 prosenttia syyttäjien henkilötyövuosista. Esimerkkeinä erityisen laajoista, 6–10 viikon pääkäsittelyistä pohjoisessa voisi mainita ns. Talvivaaran ympäristörikos oikeudenkäynnin sekä Lapin käräjäoikeudessa vireille saatetut ns. Kittilän virkarikos- ja hissikauppa-asiat. Pääkäsittelyjen keston lisäksi työmäärää kasvattavat asioiden valmistelu, tuomion kirjoittaminen ja muut jälkityöt. On syytä korostaa, että tuomioistuimille tulee myös tulevaisuudessa myöntää ylimääräiset

resurssit tällaisten mammuttiasioiden hoitamiseksi, sillä pienissä yksiköissä tiukkaan mitoitettut perusresurssit eivät riitä poikkeuksellisen laajojen asioiden käsittelemiseen.

Kertomusvuonna Rovaniemen hovioikeudessa ratkaistiin 1 167 asiaa, annettuja eli julki pantuja asioita oli 1 182. Vuoden lopussa oli ratkaisematta ainoastaan 385 asiaa. Se merkitsee, että aiempi ruuhkautumiskehitys on tehokkaasti katkaistu. Yli vuoden hovioikeudessa vireillä olleiden asioiden määrä saatiin laskettua edellisen vuodenvaihteen 26 asiasta 11 asiaan.

Hovioikeuden ratkaisemista asioista oli 71 prosenttia rikosasioita, 24 prosenttia riita-asioita sekä 5 prosenttia ulosotto- ja hakemusasioita. Toisinaan kommenteissa kuultu Rovaniemen hovioikeuden poikkeuksellinen asiarakenne verrattuna muihin hovioikeuksiin on johtunut siitä, että hakemusasioiksi on kirjattu Rovaniemen hovioikeudessa laajempi määrä nimikkeitä kuin muissa hovioikeuksissa. Vuoden 2017 alusta lukien kirjaaminen on muutettu yhtäpitäväksi muiden hovioikeuksien kanssa, minkä johdosta asiaryhmät ovat nyt yhdenmukaiset ja vertailukelpoiset hovioikeuksien kesken.

Rovaniemen hovioikeuteen saapuneista asioista kuului jatkokäsittelylupan piiriin 79 prosenttia. Luparatkaisut (myöntävä tai epäävä) tehtiin keskimäärin 2 kuukaudessa. Lupien epäämisprosentti oli 43 prosenttia luvan piiriin kuuluvista asioista.

Käsittelyaikoja saatiin lyhennettyä edellisestä vuodesta. Käsittelyaika esittelyasioissa oli 4,4 kuukautta, pääkäsittelyasioissa 10,7 kuukautta ja jatkokäsittelylupien ratkaisuisa 2 kuukautta. Pääkäsittelyjä toimitettiin 226 asiassa, niistä 54 prosenttia (123 asiaa) toteutettiin matkakäräjinä. Keskeisimmät matkakäräjäkohteet olivat Oulu ja Kajaani. Hovioikeuksissa yli 8 tuntia kestäneiden pääkäsittelyjen osuus asianomaisen hovioikeuden omista pääkäsittelyistä oli vuonna 2017 Helsingin hovioikeudessa 18,6 prosenttia, Itä-Suomen hovioikeudessa 13,3 prosenttia,

Rovaniemen hovioikeudessa 15,5 prosenttia, Turun hovioikeudessa 7,1 prosenttia ja Vaasan hovioikeudessa 7,3 prosenttia. Kertomusvuonna Rovaniemen hovioikeus muutti ratkaisemissaan asioissa kärjäoikeuden ratkaisun lopputulosta näytön uudelleen arvioinnin tai muun syyn johdosta 24 %:ssa asioista. Koko maan vastaava luku oli 26,4 %.

Hovioikeuden tulokset olivat erinomaiset. Myös toiminnan taloudellisuus (toimintamenot/annetut asiat) ja tuottavuus (annetut asiat/henkilötyövuosi) olivat hyvällä tasolla, kuten tilasto toimintakertomuksen viimeisellä sivulla osoittaa.

Hovioikeuspiirin laatutyö

Rovaniemen hovioikeuspiirin tuomioistuinten lainkäytön laatuhanke järjesti Lainkäytön laatupäivät Rovaniemellä Lapin yliopiston Fellman-salissa 23.–24.11.2017. Osallistujia oli jälleen noin 200, mukana oikeusministeriön, Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunnan, syyttäjien, asianajajien, julkisten oikeusavustajien, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien edustajien lisäksi tietenkin tuomari- ja esittelijäkuntamme.

Laatupäivien ajankohtaisina teemoina olivat julkisuus, tiedottaminen ja yhteydet mediaan. Tuomioistuinten muuttunut toimintaympäristö edellyttää uusia toimintatapoja, joita koskeva keskustelu on avuksi myös päivitettävänä olevissa viestintäsuunnitelmissamme. Ruotsin tuomioistuinten Mediagruppenin mediatuomari, rådmann Emma Regné (Helsinborgs tingsrätt) piti erinomaisen ja raikkaan esityksen Ruotsin mediatuomarijärjestelmästä. Myös laatutyöryhmien esitykset sekä oikeudenhoitoa ja mediaa koskenut paneelikeskustelu toimivat pohjana päivien keskusteluille. Laatutyöryhmien teemoina olivat tiedottaminen ja yhteydenpito mediaan, oikeudenkäynnin julkisuus, kuvaaminen ja taltiointi, tuomion julkisuus ja julkisen selosteen laatiminen, tietojen luovuttaminen sekä ”sosiaalinen media – mahdollisuus vai riippakivi”. Kuulimme myös

alustukset oikeudenkäyntikuluista riita-asioissa, siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston kansallisesta verkostosta ja Euroopan oikeusportaalista, viharikoksista ja ääriilikkeistä sekä informaatioidankäynnistä.

Laatuhankkeen työryhmässä oli vuonna 2016 tehty video ”Kohti sähköistä oikeudenkäyntiä”, joka löytyy hovioikeuden nettisivuilta. Työryhmän raportti löytyy oikeus.fi-sivustolta ”Sähköisen oikeudenkäynnin manuaalina”. Kertomusvuonna julkaisiin muut vuoden 2016 laatutyöryhmien raportit laaturaporttikirjana XII (oikeudenkäynti edunvalvonta-asioissa, omaisuus- ja pahoinpitelyrikosten rangaistuskäytäntö, yhteisen rangaistuksen määrääminen ja kansainväliset tiedoksiannot siviiliasioissa). Laatuhankkeen järjestämät koulutustilaisuudet löytyvät jäljempänä esitetystä koulutustiivistelmästä.

Rovaniemen hovioikeudessa ja Lapin kärjäoikeudessa marraskuussa 2017 vieraillelle Kazakstanin korkeimman oikeuden delegaatiolle sekä hovioikeudessa ja Oulun ja Lapin kärjäoikeuksissa joulukuussa 2017 vieraillelle Liettuan tuomioistuinviraston delegaatiolle esiteltiin laatuhanketta, laadunmittausta, hovioikeuden laadunarviointijärjestelmää sekä tuomioistuintemme toimintaa. Laatuhankkeen laatukoordinaattori, kärjätuomari Minna Leikas osallistui ENCJ:n työryhmään ”Independence, Accountability and Quality”, jossa on laadittu ja pilotoitu laadunmittauskyselylomaketta EU-maille.

Rovaniemen hovioikeuden laadunarviointijärjestelmän puitteissa käynnistettiin toinen kolmivuotinen kausi, joka käsitti toimintavuonna 2017 henkilökunnan itsearviointikyselyn ja jatkuu vuonna 2018 asiakas- ja sidosryhmäkyselynä sekä vuonna 2019 asiantuntija-arviointina. Henkilökunnan itsearviointikyselyn perusteella kehittämiskohteiksi esitettiin koulutuksen toteuttamista työyhteisötaidoista, palautteen antamisesta ja vastaanottamisesta sekä organisaatiouudistuksen myötä työryhmän perustamista kehittämään muun muassa työnjakoja osastoilla. Työryhmä esitti

myös sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän tehostamista, mikä on ollut tuomiopiirimme tuomioistuinten yhteisenä kehittämis-, uudistamis- ja yhtenäistämishankkeena ja jonka toteuttaminen on aloitettu laatu-hankkeen vuoden 2017 laatutyöryhmien teemoilla ja raporteilla.

Muu yhteistyö sidosryhmien kanssa

Hovioikeuden toimittamien laadunarviointien palautteet ovat osoittaneet, että useat sidosryhmämme toivovat entistä enemmän yhteistyötä ja vuorovaikutusta hovioikeuden kanssa erityisesti sidosryhmien tarpeet huomioon ottavassa työprosessien kehittämisessä sekä tiedon hankkimisessa sidosryhmien tarpeista.

Hovioikeuden tuomiopiirin syyttäjille järjestettiin keväällä 2017 työpajamuotoinen keskustelutilaisuus, jonka teemoina olivat rikosasioiden valmistelun tehostaminen, pääkäsittely, sähköinen oikeudenkäynti ja loppulausunnot. Keskustelujen yhteenvedot koottiin raportiksi, joka jaettiin osallistujille. Tilaisuudessa valtiosyyttäjä Christer Lundström alusti syyttäjälaitoksen toiminnan ja organisaation uudistuksesta sekä kihlakunnansyyttäjä Heikki Mäkelä Länsi-Suomen syyttäjänvirastossa toimittamistaan syyteneuvotteluista. Tilaisuuteen osallistui noin 40 syyttäjää, käräjäoikeuksien rikososastojen osastonjohtajia sekä hovioikeuden lainkäyttöhenkilökunta.

Hovioikeus järjesti toimintavuonna myös keskustelutilaisuuden paikallisille asianajajille ja muille avustajille sekä syyttäjille Kainuun käräjäoikeuden tarkastuksen yhteydessä. Tilaisuudessa käytiin läpi käytännön toimintamalleihin liittyviä kehittämisajatuksia ja keskusteltiin tuomiopiirin kuulumisista. Hovioikeuspiirin laatupäivät ovat luonnollisesti myös keskeinen kanava yhteistyöhön ja sen kehittämiseen sidosryhmiemme kanssa.

Hovioikeuspiirissä järjestetään vuosittain päällikkötuomarikokous, jossa käsitellään kulloinkin ajankohtaisia aiheita. Kokouksen järjestäjänä toimivat

hovioikeuspiirin tuomioistuimet vuorovuosin. Kertomusvuonna päällikkötuomarikokous järjestettiin 22.8.2017 Rovaniemellä. Läsä olivat hovioikeuden presidentti, käräjäoikeuksien laamannit sekä hovioikeuden kansliapäällikkö. Keskeisimpiä kokouksessa käsiteltyjä aiheita olivat lakivaliokunnan vierailun yhteydessä esiin nostettavat teemat, käräjäoikeuksien yhdistämisen tilanne, Aipan ja sähköisten oikeudenkäyntien tilanne, asiamäärien kehitys ja mahdolliset erityisen laajat asiat sekä laatuhankeeseen liittyvät tilaisuudet ja koulutukset. Lopuksi hovioikeuden pelastus- ja valmiustyöryhmän puheenjohtaja hovioikeudenneuvos Pasi Oikkonen esitteli työn alla ollutta hovioikeuden valmiussuunnitelmaa.

Kertomusvuonna saatiin päätökseen vuonna 2015 aloitettu hovioikeuden ja Jääkäriprikaatin yhteistyöprojekti pohjoisen oikeudenhoidon varautumisesta ja valmiudesta hoitaa tehtävänsä myös kaikissa poikkeusoloissa. Tähän liittyen sisäministeri myönsi helmikuussa 2018 valmiusyhdyshenkilöllemme, hovioikeudenneuvos Pasi Oikkoselle väestönsuojelun 1. luokan ansiomitalin erityisen ansiokkaasta toiminnasta väestönsuojelun hyväksi.

Lopuksi

Rovaniemen hovioikeus saavutti vuonna 2017 erinomaiset tulokset. Muutosprosentti tuomiopiirimme käräjäoikeuksien ratkaisuista tehtyihin valituksiin on ollut varsin kohtuullisella tasolla, mikä osaltaan kertoo laadukkaasta työstä tuomiopiirissämme. Aktiivisuus sähköiseen prosessiin siirtymisessä osoittaa oikeudenhoidon kehittämisen ja yhteistyön jatkuvan tuomiopiirissämme. Siitä kiitokset hovioikeuden ja tuomiopiirimme käräjäoikeuksien henkilökunnille sekä kaikille sidosryhmillemme.

Rovaniemellä, toukokuussa 2018

MARIANNE WAGNER-PRENNER
Presidentti

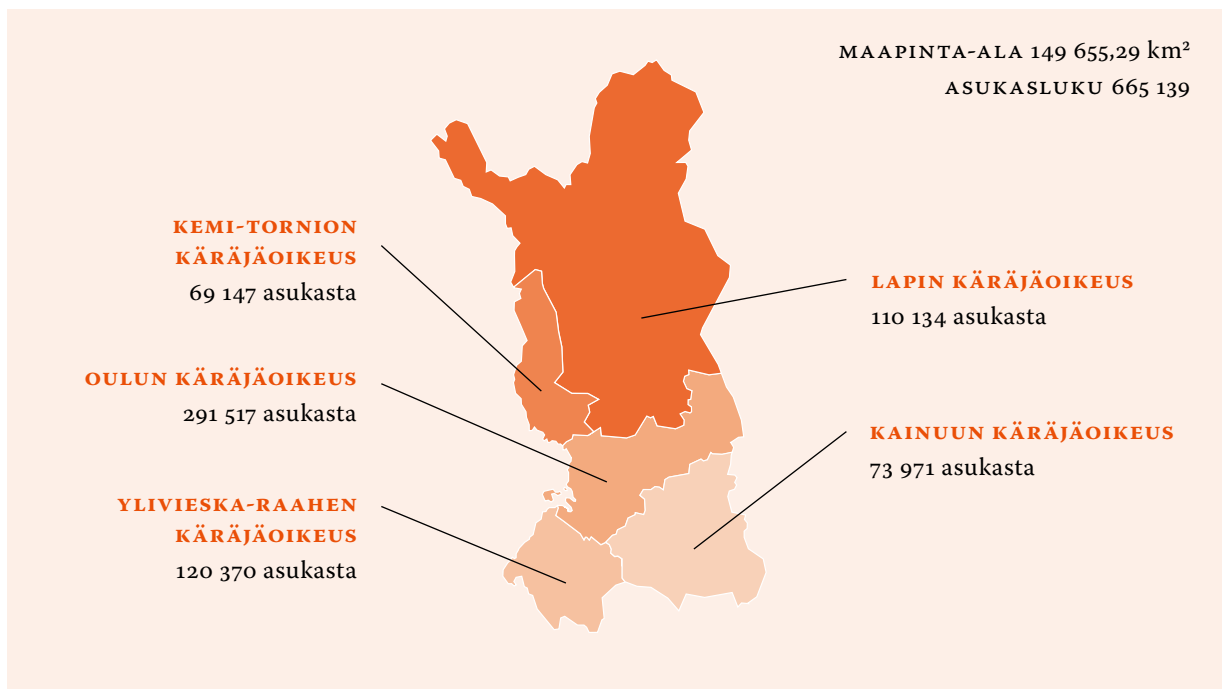
Hovioikeuden tehtävät ja toimialue

Hovioikeus käsittelee valitukset ja kantelut kärjäoikeuden ratkaisuksista. Valitusasiat muodostuvat pääasiassa rikos-, riita- ja hakemusasioista. Lisäksi hovioikeus käsittelee ensimmäisenä oikeusasteena tiettä virkasyyteasioita sekä esimerkiksi valvoo tuomiopiirinsä kärjäoikeuksien toimintaa.

Rovaniemen hovioikeuden tuomiopiiriin kuuluvat

- Kainuun kärjäoikeus (kanslia Kajaanissa, istuntopaikat Kajaanissa, Kuhmossa ja Suomussalmella)
- Kemi-Tornion kärjäoikeus (kanslia Kemissä, istuntopaikat Kemissä ja Torniossa)
- Lapin kärjäoikeus (kansliat Rovaniemellä ja Sodankylässä, istuntopaikat Inarissa (Ivalo), Kemijärvellä, Kittilässä, Rovaniemellä, Sodankylässä ja Utsjoella)
- Oulun kärjäoikeus (kansliat Oulussa ja Kuusamossa, istuntopaikat Kuusamossa, Oulussa ja Pudasjärvellä)
- Ylivieska-Raahen kärjäoikeus (kansliat ja istuntopaikat Ylivieskassa ja Raahessa).

Rovaniemen hovioikeuspiirin kärjäoikeudet 31.12.2017

Hovioikeuden organisaatio

Hovioikeudessa on lainkäyttöasioita varten kaksi osastoa ja niillä omat osastokansliansa. Hallintoasioita varten hovioikeudessa on hallinto-osasto, johon kuuluvat hallintokanslia, kirjaamo, tieto- ja tietotekniikkapalvelut sekä virastomestaripalvelut.

Hovioikeudessa työskenteli kertomusvuoden lopussa 53 henkilöä.

Hallinto ja johtoryhmä

Hovioikeuden hallinto- ja talousasioista vastaavat hovioikeuden presidentti ja kansliapäällikkö. Presidentin apuna hovioikeuden toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä toimii johtoryhmä. Johtoryhmään kuuluvat presidentti puheenjohtajana sekä jäseninä lainkäyttöosastojen osaston johtajat ja kansliapäällikkö. Kertomusvuonna johtoryhmä kokoontui 13 kertaa.

Lainkäyttötoiminta ja lainkäyttökoonpanot

Hovioikeusuudistuksen tultua voimaan vuonna 1998 toimintamalliksi oli valittu tiimimalli, jossa lainkäyttöosastot jakaantuivat kahteen jäsenten ja esittelijöiden, notaarin, osastosihteerin ja toimistosihteerin muodostamaan ryhmään, tiimiin. Nämä lainkäyttötiimit olivat itseohjautuvia ja tulosvastuullisia yksiköitä, joiden puheenjohtajina toimivat hovioikeudenlaamannit/osaston johtajat ja virassa vanhimmat hovioikeuden jäsenet.

Vuoden 2017 alusta voimaan tulleen tuomioistuinlain myötä hovioikeudessa luovuttiin tiimimallista 1.8.2017 lukien. Lainkäyttötoimintaa jatkettiin kahtena lainkäyttöosastona, joita johtavat osaston johtajat.

Organisaatio

PRESIDENTTI

JOHTORYHMÄ

TÄYSISTUNTO

LAINKÄYTTÖOSASTO 1

Osaston johtaja

9 hovioikeudenneuvosta
6 hovioikeuden esittelijää
1 kärjänotaari
2 lainkäyttönotaaria
2 lainkäyttösihteeriä

LAINKÄYTTÖOSASTO 2

Osaston johtaja

9 hovioikeudenneuvosta
1 asessori
5 hovioikeuden esittelijää
2 lainkäyttönotaaria
2 lainkäyttösihteeriä

HALLINTO-OSASTO

Kansliapäällikkö

HALLINTOKANSLIA

Hallintonotaari
Johdon sihteeri

KIRJAAMO

Kirjaaja
Apulaiskirjaaja
Lainkäyttösihteeri

TIETO- JA TIETOTEKNIikka- PALVELUT

Informaatikko

VIRASTOMESTARI- PALVELUT

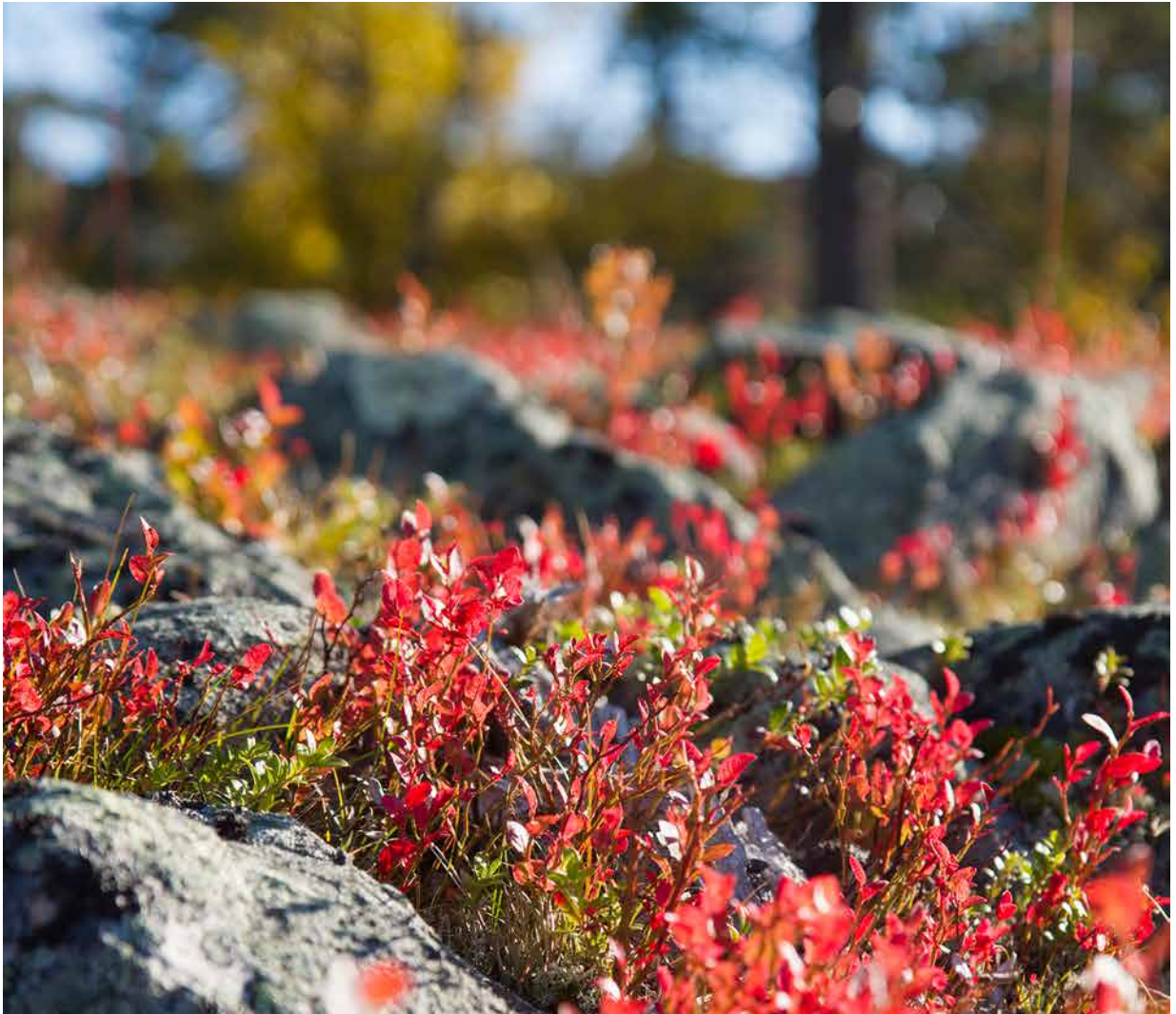
Ylivirastomestari
Virastomestari

Nimitykset vakinaiisiin virkoihin kertomusvuoden aikana

- lainkäyttönotaarin virkaan lainkäyttösihteeri Ritva Hirttiö 1.1.2017 lukien
- apulaiskirjaajan virkaan lainkäyttösihteeri Iiris Henttunen 1.2.2017 lukien
- hovioikeudenneuvoksen T 14 virkaan hovioikeudenneuvos Pasi Oikkonen 1.11.2017 lukien

Eron virastaan saaneet kertomusvuoden aikana

- johdon sihteeri Riitta Puolakka 1.3.2017 lukien
- hovioikeudenneuvos Juhani Laurinolli 1.6.2017 lukien

Henkilökunta 31.12.2017

PRESIDENTTI

Marianne Wagner-Prenner

KANSLIAPÄÄLLIKKÖ

Hannu Gylden

HALLINTONOTAARI

Tuula Ålander

JOHDON SIHTEERI

Sirkka Rytilahti

OSASTON JOHTAJAT, HOVIOIKEUDENLAAMANNIT

Sakari Laukkanen

Teija Unkila

HOVIOIKEUDENNEUVOKSET

Auli Vähätörmä

Tapio Kamppinen

Tapio Alkula

Maarit Tukiainen

Seppo Hyartt

Esko Arponen

Virve Salo

Pasi Oikkonen

Petri Nykänen

Liisa Rintala

Kaarina Ollikainen

Terhi Mokko

Anu Pogreboff

Teija Ahola (ma.)

Suvi Hannula (ma.)

Teemu Saukkoriipi (ma.)

Timo Lahdenperä (ma.)

Meriel Koppström (ma.)

ASESSORI

Maija Mononen (ma.)

HOVIOIKEUDEN ESITTELIJÄT

Janne Mononen (vv.)

Kirsi Erkkilä (vv.)

Marjo Juotasniemi (vv.)

Niina Pauna (vv.)

Laura Korhonen (ma.)

Leena Saukkoriipi (ma.)

Mari Juopperi (vv.)

Sari Semenoff (ma.)

Silja Rissanen (ma.)

Jimi Sillanpää (ma.)

Jarkko Pekkala (ma.)

Sanna Duthie (ma.)

Emmi Virranniemi (ma.)

Henna Niemi (ma.)

Elisa Lehtosaari (ma.)

Jenni Putaansuu (ma.)

Riina Yletyinen (ma.)

KÄRÄJÄNOTAARI

Joni-Petteri Ylänkö (ma.)

KIRJAAJA

Marja-Leena Pitkäniemi

INFORMAATIKKO

Arja Suomäki

LAINKÄYTTÖNOTAARIT

Päivi Niemi

Kaisa Kähkönen

Pirita Enbuska

Ritva Hirttiö

APULAISKIRJAAJA

Iiris Henttunen

LAINKÄYTTÖSIHTEERIT

Kirsti Lehto

Anne Korva

Tiina Lukkarila (ma.)

Anna Lithovius-Nyman (ma.)

Jenni Puolakka (ma.)

Eveliina Rautiainen (ma.)

YLIVIRASTOMESTARI

Arto Alaluusua

VIRASTOMESTARI

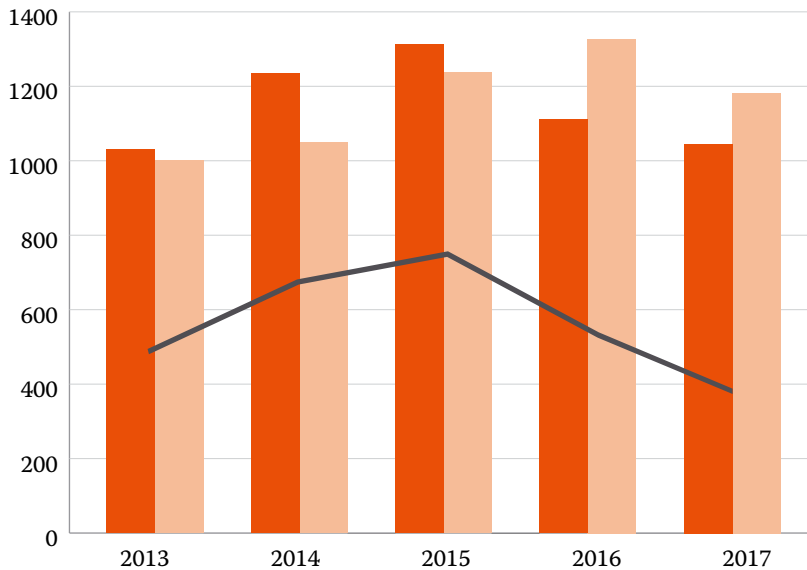
Mika Ylinenpää

Tietoja kertomusvuoden toiminnasta

Saapuneet / annetut / vireillä olevat asiat

- Saapuneet asiat
- Annetut asiat (= julki menneet, asianosaisille toimitetut ratkaisut)
- Vireillä olevat asiat

Kainuun käräjäoikeus siirrettiin Rovaniemen hovioikeuden tuomiopiiriin 1.4.2014 lukien.

Lisäksi vuonna 2014 ja 2015 saapui toisteasioita (samaa asiakokonaisuuteen liittyviä sisälöltään samankaltaisia asioita), jotka poikkeuksellisesti nostivat saapuneiden asioiden määrää.

Saapuneet asiat

	2013	2014	2015	2016	2017
Rikosasiat	722	837	813	785	716
Riita-asiat	219	318	287	230	280
Hakemus-asiat	57	42	179	62	28
Ulosotto-asiat	32	38	33	33	21
Yhteensä	1 030	1 235	1 312	1 110	1 045

Annetut asiat

	2013	2014	2015	2016	2017
Rikosasiat	686	754	721	918	849
Riita-asiat	225	229	318	283	277
Hakemus-asiat	57	37	161	87	37
Ulosotto-asiat	32	30	37	39	19
Yhteensä	1 000	1 050	1 237	1 327	1 182

Vireillä olevat asiat

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Rikosasiat	328	412	504	372	239
Riita-asiat	126	216	185	132	135
Hakemusasiat	13	18	36	11	2
Ulosottoasiat	9	17	13	7	9
Yhteensä	476	663	738	522	385

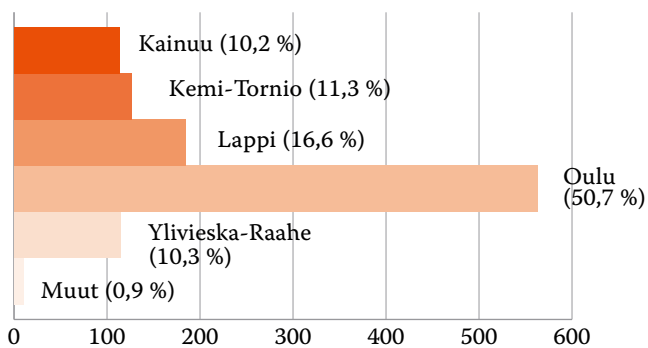
Saapuneet asiat asiaryhmittäin 2017

Käräjäoikeus	R	S	U	H	E	Yhteensä 2017 (yhteensä 2016)	Osuus hovioikeuteen saapuneista asioista 2017 (osuus 2016)
Kainuu	58	70	-	2	-	130 (113)	12,4 % (10,2 %)
Kemi-Tornio	127	26	-	5	-	158 (126)	15,1 % (11,3 %)
Lappi	104	53	7	-	-	164 (184)	15,7 % (16,6 %)
Oulu	328	94	14	6	-	442 (563)	42,3 % (50,7 %)
Ylivieska-Raahe	99	36	-	1	-	136 (114)	13,0 % (10,3 %)
Muut	-	1	-	14	-	15 (10)	1,4 % (0,9 %)
Yhteensä	716	280	21	28	-	1 045 (1 110)	100 %

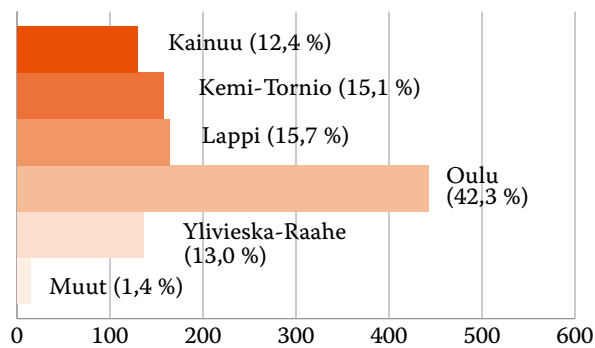
(R) Rikosasiat (S) Riita-asiat (U) Ulosottoasiat (H) Hakemusasiat
(E) Ensimmäisen asteen virkasyyteasiat

Saapuneet asiat käräjäoikeuksittain

2016 (yhteensä 1 110 asiaa)

2017 (yhteensä 1 045 asiaa)

Käräjäoikeuksien ratkaisujen pysyvyys hovioikeudessa

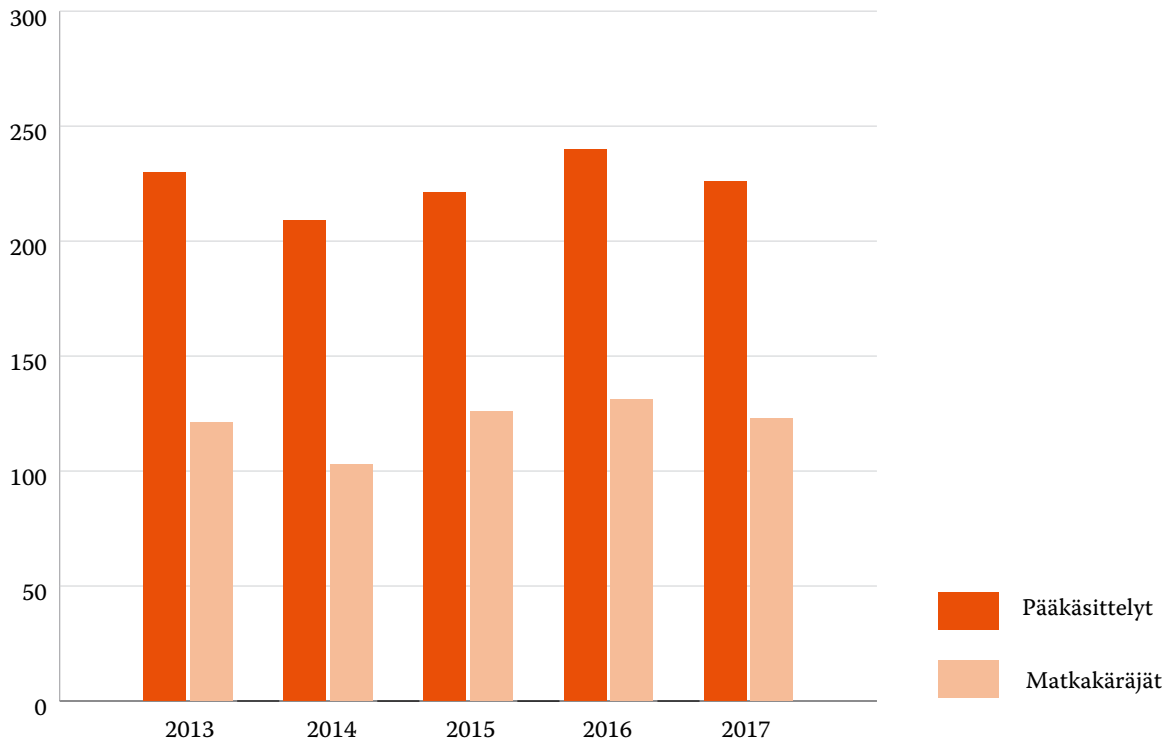
	Hovioikeuden ratkaisut käräjäoikeuksittain 2017	Ei jatkokesittelylupaa	Ei muutettu, tutkimatta yms.	Perusteluja ja lopputulosta muutettu	Palautettu	Vahvistettu sovinto
Kainuu	108	30,5 %	31,6 %	31,4 %	3,7 %	2,8 %
Kemi-Tornio	159	37,1 %	37,8 %	24,5 %	-	0,6 %
Lappi	178	28,7 %	46,1 %	23,0 %	1,1 %	1,1 %
Oulu	588	35,9 %	37,4 %	23,7 %	1,0 %	2,0 %
Ylivieska-Raahe	133	33,1 %	39,8 %	21,8 %	3,0 %	2,3 %
Muut	16	-	-	-	-	-
Yhteensä/keskiarvo	1 182	33,7 %	39,2 %	24,0 %	1,3 %	1,8 %

Pääkäsittelyt ja matkakäräjät 2017

Pääkäsittelyitä toimitettiin 226 asiassa, joista rikosasioita oli 182 ja riita-asioita 44. Pääkäsittelyt kestivät yhteensä 1 131 tuntia eli keskimääräinen käsittelyaika asiaa kohti oli 5 tuntia. Pääkäsittelyitä toimitettiin matkakäräjillä 123 asiassa, joten matkakäräjien osuus pidetyistä pääkäsittelyistä oli 54,4 %.

	2013	2014	2015	2016	2017
Pääkäsittelyt	230 (23,0 %)	209 (19,9 %)	221 (17,5 %)	240 (18,6 %)	226 (19,4 %)
Niistä matkakäräjiä	121 (52,5 %)	103 (49,3 %)	126 (57,0 %)	131 (54,6 %)	123 (54,4 %)

Pääkäsittelyjä toimitettiin Rovaniemellä 103, Oulussa 95, Kajaanissa 18, Kemissä 9 ja Kuusamossa 1 asiassa.

Käsittelyajat asiaryhmittäin

Yli vuoden vireillä olleita asioita oli 31.12.2017 yhteensä 11. Asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli Rovaniemen hovioikeudessa 5,6 kuukautta (2016: 7,1 kk) ja keskimääräinen vireilläoloaika oli 4,5 kuukautta (2016: 5,2 kk).

	2013	2014	2015	2016	2017
Rikosasiat	4,9 kk	5,6 kk	5,9 kk	7,0 kk	5,5 kk
Riita-asiat	7,1 kk	7,3 kk	7,0 kk	8,7 kk	6,3 kk
Ulosottoasiat	4,1 kk	4,2 kk	5,1 kk	4,4 kk	4,1 kk
Hakemusasiat	4,0 kk	4,2 kk	8,8 kk	4,4 kk	3,3 kk
Yhteensä	5,3 kk	5,9 kk	6,5 kk	7,1 kk	5,6 kk

käsittelyaika = asian käsittelyn kesto hovioikeudessa, sen saapumisesta ratkaisun antamiseen

vireilläoloaika = saapuneet asiat, joiden käsittely on vielä hovioikeudessa kesken

Muutoksenhaku hovioikeuden ratkaisuihin

Vuonna 2017 valituslupaa korkeimmalta oikeudelta pyydettiin 224 Rovaniemen hovioikeuden antamassa asiassa. Samana aikana korkein oikeus myönsi yhdeksän valituslupaa ja antoi ratkaisunsa kymmenessä asiassa. Viidessä

antamassaan ratkaisussa korkein oikeus muutti hovioikeuden ratkaisua, kahdessa asia palautettiin, kahdessa kumottiin ja yhdessä korkein oikeus ei muuttanut hovioikeuden ratkaisua.

Hovioikeuksien tilastoja 2017

Saapuneet / ratkaistut / keskimääräinen käsittelyaika / tuottavuus / taloudellisuus

	Saapuneet asiat (jäsentä kohti)	Ratkaistut asiat (jäsentä kohti)	Keskimääräinen käsittelyaika	Tuottavuus (työmäärä henkilö- työvuotta kohti)	Taloudellisuus (euroa ratkaisua kohti)
Turku	2 153 (58)	2 102 (57)	5,8 kk	47	1 740
Vaasa	1 095 (44)	1 020 (41)	5,3 kk	44	1 856
Itä-Suomi	1 268 (39)	1 291 (40)	3,4 kk	41	2 114
Helsinki	2 702 (43)	2 637 (42)	6,1 kk	45	1 981
Rovaniemi	1 045 (57)	1 167 (64)	5,6 kk	50	1 599
Yhteensä	8 263	8 217	5,5 kk	45	1 864

	Pääkäsittelyssä käsitellyt asiat)	Pääkäsittelyjen osuus ratkaistuista	Matkakäräjillä käsitellyt asiata	Matkakäräjien osuus pääkäsittelyistä	Pääkäsittely- tunnit jäsentä kohti)
Turku	534	25,4 %	59	10,9 %	60 h
Vaasa	315	30,9 %	158	50,2 %	50 h
Itä-Suomi	285	22,1 %	22	7,7 %	42 h
Helsinki	834	31,6 %	-	-	80 h
Rovaniemi	226	19,4 %	123	54,4 %	62 h
Yhteensä	2 194	26,7 %	362	16,5 %	63 h

Jatkokäsittelylupa-asioiden (JKL) lukumäärät

	Saapuneet JKL:n piiriin kuuluvat asiat	JKL-asioiden osuus saapuneista
Turku	1 626	75,4 %
Vaasa	877	80,1 %
Itä-Suomi	949	74,8 %
Helsinki	1 985	73,5 %
Rovaniemi	833	79,7 %
Yhteensä	6 270	75,9 %

Ratkaistut jatkokäsittelylupa-asiat

	Lupa evätty	Osuus JKL-rat- kaisuista	Lupa myönnetty	Osuus JKL-rat- kaisuista	Lupa myönnetty osittain	Osuus JKL-rat- kaisuista
Turku	595	43,4 %	722	52,6 %	55	4,0 %
Vaasa	275	36,8 %	461	61,6 %	12	1,6 %
Itä-Suomi	391	48,8 %	395	49,3 %	15	1,9 %
Helsinki	787	46,1 %	869	50,9 %	50	2,9 %
Rovaniemi	330	43,6 %	407	53,8 %	20	2,6 %
Yhteensä	2 378	44,2 %	2 854	53,0 %	152	2,8 %

Muu toiminta

Lainkäytön yhtenäisyyden seurantaryhmä

Hovioikeudessa toimii lainkäytön yhtenäisyyden seurantaryhmä, joka käsittelee lainkäyttöön liittyviä ajankohtaisia aiheita ja edistää lainkäytön yhtenäisyyttä. Seurantaryhmän puheenjohtajana toimii hovioikeuden presidentti ja sihteerinä tehtävään nimetty hovioikeuden esittelijä. Seurantaryhmän jäsenet nimetään kaikista henkilöstöryhmistä. Kertomusvuonna seurantaryhmää työllisti erityisesti hovioikeuden laajan lainkäyttöasiain käsikirjan päivittäminen.

Käräjäoikeuksien valvonta

Hovioikeus valvoo tuomiopiirinsä käräjäoikeuksien toimintaa. Käräjäoikeuksien valvontaa hoitavat siihen erikseen nimetyt hovioikeuden jäsenet. Tarkastuskäynneistä laaditaan vuosittain erillinen tarkastuskertomus.

Vuonna 2017 hovioikeus teki tarkastuskäynnin Kai-

nuun käräjäoikeuteen 29.–30.8.2017, Ylivieska-Raahen käräjäoikeuteen 5.–6.10.2017 ja Kemi-Tornion käräjäoikeuteen 23.–24.10.2017. Tarkastavien jäsenten lisäksi tarkastuskäynneille osallistui hovioikeuden presidentti. Vuonna 2017 Rovaniemen hovioikeuden suoritamissa tarkastuksissa kiinnitettiin aiempien vuosien tapaan huomiota seikkoihin, joilla voidaan katsoa olevan vaikutusta lainkäytön lainmukaisuuteen ja laatuun sekä seikkoihin, jotka apulaisoikeuskansleri oli edellisistä vuoden 2016 tarkastuksista antamassaan palautteessa maininnut (mm. lainkäytön yhtenäisyys, käsittelyn joutuisuus, mahdollisten käsittelyn viipymisten syyt sekä miten asioiden joutuisaa käsittelyä seurataan ja valvotaan).

Osaamisen kehittäminen

Hovioikeudessa laaditaan vuosittain koulutussuunnitelma, joka sisältää oman osionsa muun muassa hovioikeuden henkilökunnan täydennyskoulutuk-

sesta ja uuden henkilökunnan työhön perehdyttämistä. Henkilökunnalle tarjottava koulutus koostuu hovioikeuden itsensä järjestämien koulutustilaisuuksien lisäksi oikeusministeriön tarjoamasta koulutuksesta, hovioikeuspiirin lainkäytön laatuhankkeen tarjoamasta koulutuksesta ja sidosryhmien kanssa yhteistyössä järjestettävästä koulutuksesta.

Vuonna 2017 hovioikeuden henkilökunta käytti koulutuksiin osallistumiseen yhteensä 1 711 tuntia. Koulutustilaisuudet:

- ICT-yhdyshenkilöiden verkostotapaaminen
- koulutus asunto-osakeyhtiöiden vastuukysymyksistä (laatuhanke)
- hovioikeuden esittelijäpäivä
- hovioikeuspiirin tuomioistuinten kansliahenkilökunnan koulutuspäivät (laatuhanke)
- oikeusministeriön hallinnonalan työsuojeluseminaari
- talous- ja henkilöstöhallinnon päivät
- kirjanpidon koulutus tuomareille ja syyttäjille
- hovioikeuspiirin käräjänotaaripäivä
- velkajärjestely-, yrityssaneeraus- ja konkurssiasioiden ajankohtaispäivät
- yleisten tuomioistuinten kansliahenkilökunnan peruskoulutus
- koulutus ympäristörikosoikeuden yleisistä opeista
- virastopäällikköpäivät
- Kaiku-koulutus
- Intranetin ylläpitokoulutus
- koulutus eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä (EIO)
- velvoiteoikeuden koulutus
- syyttäjäpäivä – työpajamuotoinen keskustelutilaisuus hovioikeudessa
- asessoreiden koulutusohjelman tilaisuudet
- AIPA:n alueellisten avainvaikuttajien tilaisuudet
- tuomioistuinten turvatarkastuskoulutus
- suojelujohdon peruskurssi
- nuorten tuomareiden vaihto-ohjelma
- hovioikeuden kansliahenkilökunnan koulutuspäivä
- huumausainerikoksista
- korkeimman oikeuden järjestämä kirjaamopäivä
- hovioikeuksien ja korkeimman oikeuden lainkäyttöasioiden arkistokoulutus
- hovioikeuspiirin tuomioistuinten lainkäytön laatupäivät (laatuhanke)
- eurooppaoikeus (laatuhanke)
- oikeuspsykologia (laatuhanke)
- petoksista ja kavallusrikoksista
- ajankohtaista korruptiorikoksista
- työoikeuden ajankohtaispäivä
- yleisten tuomioistuinten kansliahenkilökunnan syventävä koulutus
- puolustusvoimien ja oikeusministeriön sotilasoi-
keudenhoidon sotatuomari 2017 -koulutus
- yleisten tuomioistuinten hallintoasioiden arki-
toimikoulutus
- riita-asioiden kielikoulutus (EJTN)
- käräjänotaareiden koulutusohjelman tilaisuudet

Hovioikeuden antamat lausunnot

Hovioikeus antaa vuosittain lukuisia lausuntoja lähinnä eri ministeriöille ja eduskunnalle. Yleensä lausunnot liittyvät vireillä oleviin lainsäädäntöhankkeisiin. Vuonna 2017 hovioikeus antoi lausuntonsa mm. seuraavissa asioissa:

- summaaristen riita-asioiden keskittäminen
- tuomioistuinlain ja eräiden muiden lakien muuttaminen
- hallintohenkilöstön toimenkuvien kehittäminen
- uudistuva ja yhtenäinen syyttäjälaitos
- poliisin virka-apuohjetta koskeva luonnos
- julkisen talouden suunnitelma vuosille 2018–2021
- hallituksen esitysluonnos tieliikennelainsäädännön ym.
- tuomioistuinviraston perustamista koskeva toimikunnan mietintö

- oikeusprosessien keventäminen
- lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain uudistaminen
- henkilötietojen käsittely rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden yhteydessä.

Suomi 100 vuotta -avointen ovien päivä Rovaniemen hovioikeudessa

Hovioikeus osallistui Suomi 100 vuotta -juhlintaan järjestämällä avointen ovien päivän 20.10.2017. Päivän aikana henkilökuntaa oli tapaamassa paikalle saapuneita vieraita ja vastaamassa heidän kysymyksiinsä. Auditoriossa esiteltiin hovioikeuden toimintaa. Vierailijoita kävi päivän aikana noin 130. Tilaisuuden suosio oli siis yllättävän suurta ja monet kävijöistä valittelivatkin sitä, ettei tällaisia päiviä ole järjestetty pitkään aikaan.

Osana päivän tapahtumia hovioikeudessa pidettiin yleisölle kuvitteellinen esittelyistunto. Käsiteltävä rikosasia oli laadittu yhteistyössä Lapin kärjäoikeuden kanssa siten, että asiassa toimitettiin pääkäsittely kärjäoikeudessa ja pari tuntia sen jälkeen asia ratkaistiin hovioikeudessa esittelyistunnossa. Kärjäoikeuden istunnossa aineisto käsiteltiin sähköisessä muodossa ja yksi todistaja kuultiin videoyhteyden kautta Sodankylästä. Puheenjohtajana kärjäoikeudessa toimi kärjätuomari Janne Mononen.

Hovioikeudessa sinänsä yksinkertaiseen pahoinpitelyasiaan oli keksitty kaikenlaisia rikosialle tyyppillisiä ongelmia rangaistuksen määrittämisestä vahingonkorvausten perusteisiin ja oikeudenkäyntikuluihin. Tapaus antoi yleisölle mahdollisuuden tutustua hovioikeuden esittelymenettelyyn, joka ei ole julkinen tilaisuus. Tapauksen käsittely avasi myös sitä oikeudellisen harkinnan tarkkuutta ja huolellisuutta, jolla asioita tuomioistuimissa käsitellään. Lisäksi yleisölle näytti olevan yllättävää, kuinka monia ratkaistavia kysymyksiä yksinkertaiseltakin vaikuttavaan asiaan voi liittyä.

Asian käsittelyn jälkeen yleisöllä oli tilaisuus esittää ratkaisukokoukseen kysymyksiä tapauksesta ja laajemminkin oikeudenhoidosta. Keskustelu olikin vilkasta ja yleisö innostunutta. Esittelyistunnoissa puheenjohtajana toimi hovioikeudenlaamanni Sakari Laukkanen, jäsenenä hovioikeudenneuvokset Seppo Hyartt ja Suvi Hannula sekä esittelijänä Emmi Virranniemi. Pääkäsittely kärjäoikeudessa ja esittely hovioikeudessa toimitettiin päivän aikana kahteen kertaan. Molemmilla kerroilla istuntosali oli täynnä yleisöä.

Kuntavierailu Kalajoelle

Hovioikeus tekee säännöllisesti kuntavierailuja hovioikeuspiirin kuntiin. Tarkoituksena on, että henkilökunta saa tutustua hovioikeuden laajaan tuomiopiiriin ja sen eri puolilla vallitseviin oloihin. Kuntavierailujen yhteydessä vietetään myös henkilökunnan virkistyspäivä.

Vuonna 2017 hovioikeus teki kuntavierailun Kalajoelle 23.–25.8.2017. Päivien aikana Kalajoen kaupunginjohtaja Jukka Puoskari esitteli hovioikeuden henkilökunnalle kaupungin toimintaa ja ajankohtaisia asioita. Lisäksi tutustuttiin muun muassa Kalajoen Meriluontokeskukseen ja osallistuttiin seikkailupuiston aktiviteetteihin.

Läksiäiset hovioikeudessa

Hovioikeudessa pitkän uran tehnyt johdon sihteeri Riitta Puolakka siirtyi eläkkeelle 1.3.2017 lukien.

Huomionosoitukset vuonna 2017

Rovaniemen hovioikeuden hopeinen mitali luovutettiin lainkäyttönotaari Päivi Niemelle ja hovioikeudenneuvos Teija Aholalle.

Rovaniemen hovioikeuden standaari luovutettiin 1.4.2017 eläköityneelle Ylivieska-Raahen kärjäoikeuden laamanni Juha Tervolle.

Tasavallan Presidentti myönsi 6.12.2017 Suomen Leijonan I luokan komentajamerkin Ylivieska-Raahen kärjäoikeuden laamanni Juha Tervolle sekä Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkin hovioikeudenneuvos Seppo Hyarttille.

Hovioikeuden tulostavoitteet ja niiden toteutuminen

	Tavoite	Toteutunut
Henkilöstömäärä	48,3 htv	52,9 htv
Saapuvien asioiden määrä	1 100	1 045
Annettujen asioiden määrä	1 200	1 182
Pääkäsitellyssä ratkaistut	210	226
Esittelystä ratkaistut	414	559
Ei jatkokäsittelylupaa, ratkaistut	576	397
Keskimääräinen käsittelyaika	6,4 kk	5,6 kk
- pääkäsitellyssä ratkaistut asiat	10 kk	10,6 kk
- esittelystä ratkaistut asiat	5,0 kk	4,4 kk
- jatkokäsittelylupien ratkaisut	2,4 kk	2 kk
31.12. yli vuoden vireillä olleet asiat	25	11
Taloudellisuus = toimintamenot/annettu asia	1 551 €	1 599 €
Tuottavuus = annettu asia/henkilötyövuosi	57 asiaa/htv	50 asiaa/htv

Toimintamenot	2015	2016	2017
Palkkausmenot	3 490 115 €	3 483 490 €	3 398 308 €
Muut menot	973 651 €	870 060 €	801 804 €
	4 463 766 €	4 353 550 €	4 200 112 €

ROVANIEMEN HOVIOIKEUS

Käynti	Valtakatu 10–12, 96200 Rovaniemi
Posti	PL 8210, 96101 Rovaniemi
Puhelin	029 56 41800
Faksi	029 56 41850
Sähköposti	rovaniemi.ho@oikeus.fi
Internet	www.oikeus.fi/ho/rovaniemi